

Nieuwe Muziekuitgaven: Serie Incognita Organo en ander uitgaven van Harmonia

Ewald Kooiman is de vijftigste aflevering genaderd van zijn serie Incognita Organo, die bij Harmonia in Loosdrecht verschijnt. Een knappe prestatie, want stuk voor stuk ogen deze bandjes verzorgd en zijn ze van een informatief maar beknopt voorwoord voorzien. Wat mij betreft behoeft Kooiman zich in zijn "Woord vooraf" gezien zijn kennis en overzicht van de materie, niet tot een pagina te beperken. Hoe dan ook: Nederland heeft er met deze serie al jaren een exportartikel bij, want ook al worden sommige composities ook door andere uitgevers uitgegeven, dan nog is Harmonia vaak de meest koopwaardige vanwege de gunstige prijs/kwaliteitsverhouding. Althans de afleveringen tot nummer 44. Want wanneer het uitgevershuis Harmonia bandjes gaat publiceren die niet meer dan 11 tot 15 pagina's muziek bevatten (Oley nr. 47, Seeger nr. 46, Krieger nr. 45), dan is de verhouding prijs-omvang voor de consument minder gunstig.

Met uitzondering van HU 4051 en HU 4045 zijn alle hieronder vermelde edities goed bruikbaar voor de geofende amateurorganist. De bundels met werk van Oley, Smart en Lasceux wil ik in deze opsomming van recent verschenen muziek in het bijzonder aanbevelen.

Hieronder volgt een overzicht van recente Harmonia-uitgaven. Daarna een recensie van drie uitgaven uit deze lijst.

HU 3983 Incognita Organo, vol.43:

Alexis Chauvet (1837-1871), Noels (orgel manualiter)

Prijs f 21,95 (19 pagina's muziek).

HU 4036 Incognita Organo, vol.44:

Guillaume Lasceux (1740-1831), Oeuvres pour orgue vol. 2.

Prijs 21,95 (27 pagina's muziek).

HU 4042 Incognita Organo, vol. 45:

Johann Krieger (1652-1735), Orgelwerke (orgel manualiter)

Prijs f 21,95 (18 pagina's muziek). HU 4106

Incognita Organo, vol.46:

Josef Ferdinand Norbert Seger (1716-1782), Orgelwerke (orgel manualiter).

Prijs f 21,95 (15 pagina's muziek).

HU 4107 Incognita Organo, vol. 47:

Johann Christoph Oley (1738-1789), Choralvorspiele.

Prijs f 21,95 (14 pagina's muziek).

Bij Harmonia verschijnen ook bundels zonder een vaste serienaam. Thans prijkt een wat merkwaardig getekend orgel op de omslag. Inhoud en "Woord vooraf" zijn grosso modo hetzelfde als in de reeks Incognita Organo.

HU 4044 Henry Smart (1813-1879), Festive March (orgel).

Uitgave verzorgd door Bram van Oort.

Prijs f 16,95 (11 pagina's muziek).

HU 4045 Adolph Friedrich Hesse (1809-1863), God save the King! (orgel)

Prijs f 16,95 (11 pagina's muziek).

HU 4051 Gerhard Wagner, Repetitorium f. 1/4r das Orgelpedalspiel;

transcriptions of solo pieces by J.S.Bach (orgel pedaliter).

HU4051: Voorwoord alleen in Duits en Engels. Met voetzettingen. Een wat overbodige uitgave, aangezien er voldoende etudes voor orgel bestaan die oorspronkelijk voor orgel zijn gecomponeerd. Prijs f 21,95.

JOHANN CHRISTOPH OLEY

Oley (1738 - 1789) componeerde tussen 1773 en 1793 achtentachtig koraalvoorspelen. Zeven hiervan heeft Ewald Kooiman nu uitgegeven. Kwalitatief zijn het misschien wel de meest attractieve. Om kennis te maken met Oley is dit een verantwoorde aanschaf. Technisch is de inhoud voor de enigszins geofende amateur goed te spelen.

Oley's overige koraalvoorspelen zijn uitgegeven bij Novello (Londen) in de serie Early Organ Music no. 2 en no. 20, respectievelijk verschenen in 1958 en 1964 (verzorgd door Walter Emery) en bij Heinrichshoven (verzorgd door Wolfram Syre). De editie van Novello schijnt echter moeilijk leverbaar te zijn. De editie van Heinrichshoven / Noetzel Verlag is uitgegeven in 1986, kost f 65,00 (64 pagina's) en bevat 22 koraalvoorspelen. HU 4107

Incognita Organo, vol. 47:

Johann Christoph Oley (1738-1789), Choralvorspiele. Prijs f 21,95.

A.F. HESSE, GOD SAVE THE KING

In zijn Woord vooraf geeft Ewald Kooiman behalve informatie over de componist ook interessante details over het orgel dat Adolph Friedrich Hesse (1809-1863) van 1831 tot zijn dood bespeelde. Dit instrument stamt van Adam Horatius Casparini en werd tussen 1705 en 1709 gebouwd. Zo bleek Hesse niet genoeg te hebben aan een Majorbass 32 op het Pedaal, maar liet hij ook nog een Posaune 32 op een aparte lade toevoegen. In zijn luid geregistreerde orgelwerken of variaties heeft Hesse vaak behoefte aan octaafverdubbeling. Zo ook in zijn variaties

over "God save the King". Al in de zetting schrijft Hesse in octaven voor het pedaal, terwijl hij in zijn registratie-opgave heeft vermeld: "Im Pedal: 32, 16 und 8 fussige Labial- und Zungenstimmen". Voor de manualen schrijft Hesse voor: "In den gekoppelten Manualen: 16, 8 und 4 fussige Labial- und Zungenstimmen. Persoonlijk vind ik dit een curieuze registratie. Net zo curieus vind ik de veelvuldige octaafverdubbelingen in het pedaal, die mij in wezen overbodige moeite lijken; immers je verdubbelt naar boven toe, dus meer grond krijgt men eigenlijk niet. Wanneer we weten dat Hesse zo vaak mogelijk 32 voeten wenst te gebruiken, wordt het raadsel voor de motivatie hiertoe van Hesse alleen maar groter. Wanneer we dan ook weten dat in de tijd van Hesse de pedaaltechniek van organisten bepaald geen hoogtepunt beleefde, vraag je je af: Wie kocht deze muziek toen? Hoe groot was de oplage? Hoe voerde Hesse dit werk uit op Engelse orgels, waarop niet altijd een volledig pedaal voorkwam. Kooiman vermeldt dat Hesse dit werk "veelvuldig op zijn concertprogramma" zette, vaak ook als verzoeknummer. Voor de gemiddelde organist is dit werk technisch lastig.
HU 4045 Adolph Friedrich Hesse (1809-1863), God save the King! (orgel) Prijsf 16,95.

HENRY SMART, FESTIVE MARCH

Een goede zaak dat dit aantrekkelijke werk van Henry Smart opnieuw verschijnt. De Festive March verscheen voor het eerst als muziekbijlage van The organist's Quarterly journal; 18 maanden later was Henry Smart dood. Smart gaf dit werk ook registraties mee. Het stuk is thans mooi verzorgd uitgegeven. Een dispositie van het Gray and Davison-orgel uit 1864 dat Smart tot aan zijn dood bespeelde, is ook afgedrukt. De compositie wordt voorafgegaan door een informatief voorwoord van Bram van Oort.